

عزیزم استاد عابدی *

حسین فقیهی *

قلمرو هند از دیرباز مهد تمدن، فرهنگ، دانش و ادب بوده است. گرچه هند از معدود کشورهایی می‌باشد که بر اثر تاخت و تاز اقوام ترک و مغول، از نظر سیاسی صدمه دیده است اما از لحاظ فرهنگی و ادبی با دیگر ملل دنیا پیوند روحی و معنوی برقرار کرده و این همبستگی فکر به‌ویژه در زمینه‌های ادبی و هنری هم‌اکنون نیز ادامه دارد، رابطه ایران با هند سابقه‌ای بس دراز دارد و فرهنگ دوستان ایرانی و هندی در استحکام بخشیدن به این پیوند از هیچ کوششی دریغ نمی‌ورزند.

نگارنده که به‌عنوان استاد اعزامی در دانشگاه‌های دهلی و جامعه ملیه اسلامی در زمینه گسترش زبان و ادب فارسی فعالیت می‌کرد، خود شاهد فرزنانگان علم و ادب بود که در دانشگاه‌های هند به تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال داشتند و به‌رغم امکانات محدود، با جان و دل به شعر و نثر فارسی عشق می‌ورزیدند و در این راه از هیچ کوششی دریغ نداشتند. استادان ارجمند و صاحب‌نظرانی در دانشگاه‌های دهلی تدریس می‌کنند که هدف‌شان جز رشد و اعتلای فرهنگ و ادب فارسی نبود، از جمله این استادان فرزانه و خردمند، استاد امیر حسن عابدی، استاد بازنشسته دانشگاه دهلی می‌باشد. مقام و عظمت علمی، اخلاقی و روحی این مرد سترگ آنچنان بزرگ و فراگیر است که قلم را یارای بیان آن نیست، لیکن نگارنده را گزیری نیست جز آنکه به‌چند ویژگی ستوده این مرد دانش و عمل اشاره کند:

♦ این یادداشت در زمان حیات استاد عابدی نوشته شده است.

* عضو هیأت علمی دانشگاه الزهراء، تهران - ایرن.

یکی از صفات برجسته استاد عابدی، علاقه به مطالعه و تحقیق، به ویژه در زمینه زبان و ادبیات فارسی می‌باشد، نامبرده بسیاری از نسخه‌های فارسی موجود در کتابخانه‌های هند را بررسی و تحقیق کرده است. گاهی اتفاق می‌افتاد برای به دست آوردن یک نسخه، زحمت سفر طولانی را از ایالتی به ایالت دیگر تحمل می‌کرد، بدون آنکه احساس خستگی کند.

بسیاری از آثار علمی و تحقیقاتی این استاد کوشا و ارجمند در هند و ایران چاپ شده و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

فروتنی و تواضع از مشخصه‌های مهم این بزرگوار است، نگارنده بارها شاهد بوده است که این شخصیت بزرگ، حتی در برابر یک دانشجوی سال اول نهایت خضوع و فروتنی را اعمال می‌کرد و هیچ‌گاه دیده نشده که مشارالیه از خود تعریف و تمجیدی کند.

داشتن روح عارفانه و قانع نیز از ویژگی‌های استاد عابدی می‌باشد، نامبرده بسیار ساده می‌زیست و غذای ساده می‌خورد و رفتاری بی‌پیرایه داشت.

توجه استاد نسبت به مشکلات زندگی دیگران نیز شگفت‌انگیز است، وی نسبت به رفع گرفتاری‌های دانشجویان داخلی و خارجی احساس مسئولیت می‌کرد و در کمک دیگران از هیچ اقدامی فروگذار نمی‌نمود.

استاد در مسایل اجتماعی، سیاسی و کارهای اداری، فردی بزرگ، با اراده و قدرتمند می‌باشد، به طوری که بسیاری از سردمداران دولت هند روی ایشان حساب کرده و احترام خاصی قایلند.

عظمت علمی و درایت اخلاقی این مرد بزرگ آن قدر زیاد است که قلم را یارای بیان و اندیشه را توانایی عیان نیست. باید از نزدیک با ایشان بود تا از نور معنوی آن خردمند فرزانه بهره‌ها برد و میوه‌ها چید که خداوند تندرست و شادکامش بدارد و روز به روز بر عظمت و عزت وی بیفزاید.